

Előfizetési feltételek:
 Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre . . . . . 2 frt.
 Fél évre . . . . . 1 „
 Községeknek . . . . . 62 kr.
 Egyes szám ára 4 kr.
 Szerkesztőségi és kiadói iroda:
 Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
 Vilmos sörcsarnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESEITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasásos petit sorért 8 kr.;
 többszörinél 6 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek igen kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyilváltatás”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. Lajos, Budapest: Goldberger A. V., Általános Tudósító VII., Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bern., Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában A. Oppel, Schaleck H. és Párisban, Hamburgban a Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

A tanév végén.

Debreczen, 1899. július 1.

Egy elmúlt tanév eredményeire tekint-hetnek vissza ismét a szülők. Ez az eredmény többé-kevésbé kielégítő. Iskoláink niveau-ja folytonosan emelkedik s ehhez képest javul az az értelmi fok is, melylyel gyermekeink azokból kikerülnek. Ez pedig nagyon fontos. A megél-hetés gondjai mindig súlyosbodnak s így csak természetes, sőt észszerű, ha az iskola már eleve az életre neveli a gyermekeket.

A lefolyt vizsgálatok arról az örvendetes körülményről győzhetnek meg bárkit is, hogy a gyakorlati élet követelményei mind szélesebb medret vájnak maguknak oktatási rendszerük-ben. Reform reformra következik, melyeknek úgyszólván kivétel nélkül az az irányzatuk, hogy ezt a célt a megvalósuláshoz közelebb vigyék. Az elemi- és középiskolák, a kereske-delmi- és egyéb szakiskolák tantervének, be-osztásának és általános tanítási rendjének az eddigi alapoktól eltérő megállapítása, illetőleg megváltoztatása csakis ebből az okból történik.

A középiskolák immáron inkább az élet-nek kezdik nevelni ma a gyermekeket, mint az előtt. Még nem is oly régen szent és sérthet-tenek tartott u. n. paedagógiai elvek romokban hevernek s ezekből támadt fel diadalmas Phönix madárként a gyakorlati oktatás elve. Szemlé-tomást az a törekvés hatja át közoktatásügyünk lelkes bajnokait és vezérlő férfait, hogy az iskola ne csupán elvont tudományok ismeretere tanítson, hanem hogy igazi előkészítője legyen a való életnek s a mi legfőbb, hogy tetemesen megkönnyítse a pályaválasztás nehéz feladatát.

A pályaválasztás! Évről-évre megújuló súlyos feladat és kötelesség, mely gyötrően nehezedik az aggódó és a gyermekük jövőjén töpre-nkedő szülők lelkére. Ezt a gondot teljes egé-szében át bírjuk érezni s ez magyarázza meg egyúttal azt is, hogy ily körültekintő gondos-sággal irunk e kérdéstről. Azt mondhatnók, hogy

most aránylag könnyű a helyzet! Publicistikai feladatunk ugyanis azt teszi kötelességünk-ké, hogy a pályaválasztás kérdését is magasabb szempontokból, hogy úgy mondjuka korszellem irányító hatásából kiindulva tár-gyalják.

Az anyagelviség korát éljük. Mindenütt és mindenben a reális, kézzelfogható érték ma a döntő tényező. Ideális törekvéseknek a korszellem semmikép se kedvez s azt hisszük, nem csalódunk, ha kimondjuk, hogy a gyakorlati pá-lyáé a jövő. A tudományos pályák értéke mintha aláhanyatlott volna, amiben valószínűleg sok része van annak is, hogy oda nem való, tehet-ségtelen, vagy épen a könnyű életet hajszoló elemek léptek nagy számmal e pályákra.

A míg tehát egyrészt azt látjuk, hogy a gyakorlati pályákon levők tekintélye örvende-tesen gyarapodik, addig másrészt a tudományos pályákra való özőnlés is kisebb mérvűvé kezd válni. Ez egyelőre a változás és bizvást mond-hatjuk, a visszahatás eredménye. És ezt nem csak a társadalom életében, hanem a hivatalos oktatási körök munkálkodásában is megfigyel-hetjük. Az élet gyakorlati céljait szolgálni van hivatva a slőjd, vagyis közügyességi oktatás behozatala iskoláinkba, nemkülönben a tested-zés, a tornázás hatékonyabb felkarolása.

Hogy mekkora súlylyal eshet a jövő nem-zedék fejlődési folyamatába a gyakorlati test-edzés fokozatosan keresztülvitt kultiválása, arra bizonyosság lehet báró A t z é l. B é l á n a k a f ő v á - r o s b a n m á r m e g v a l ó s u l á s e l ő t t á l l ó g y ö n y ö r ű t e r v e z e t e, m e l y s z i n t é n a z u j n e v e l é s i i r á n y b a n e g y i k h a t a l m a s j e l z ő o s z l o p a s m e g e r ő s i t ő j e a n n a k a z o k o s é s b e v á l t s z á l l ó g é n e k, h o g y: c s a k i s é p t e s t b e n l a k h a t i k é p l é l e k. H o g y p e d i g a l é l e k i s é p l e g y e n, a r r ó l g o n d o z k o d i k W l a s - s i c s m i n i s z t e r l e g u t ó b b i o k t a t á s i r e n d e l e t e, m e l y e t c s a k i k ö r ö m m e l ü d v ö z ö l t h e t m i n d e n i g a z é r z é s ű h a z a f i.

A mi városunkról.

— Helyi érdek. —

Debreczen, 1899. július 1.

Ha bejön az idegen, a mi kedves városunkban nagy érdeklődéssel tekint szerteszét, mert azt hiszi, hogy a legmagyarabb város földjére lépett.

Kellemesen van meglepetve a tüstént szembe-tűnő nagyvárosi jellegtől, mert hiszen a főtnak valóban szép magas. házaival, kitünő kövezetével, fáival és — kis vasutjával.

Nézeget is a jó idegen, legelteti szemét a látnivalókon és jól esik hallania a magyar beszédet.

Ámde nem soká kételyek szállják meg a jó idegent, a midőn az első kedvező benyomások után részletes — szemlélődésbe merül és látja, még pe-dig nagy megdöbbenéssel, hogy nini talán nem is Debreczenbe hozta őt a vonat, hiszen lépten-nyomon idegen hangzású neveket lát a kereskedések czég-tábláján.

Hát bizony több mint 60% idegen hangzású nevekkal találkozunk a debreczeni piacon a mi elég hiba, bár az illetők hazafias érzelme kétségen kívüli, mindamellett csodálva tapasztaljuk, hogy a névmagyarosítás jótékony áramlata a tősgyökeres Debreczen város lakóit alig érintette.

Vannak őstörténelmi nevek, a melyeknek fentartását a történelmi hagyomány követeli, de ezek minél ritkábbak; vannak régi, százados keres-kezői czégek, a melyeknek idegen hangzású neve messze földön ismeretesek, — de már ezektől nem követeli a hagyomány a multhoz való szigorú ra-gaszkodást.

Baranya-vármegyének alispánja, főjegyzője, számvevője régi hirneves, de idegen hangzású csa-ládnevek tulajdonosai követték a budapesti polgár-mester példáját, ki illő dolognak tartotta, hogy a magyar főváros első főtisztviselője ne H a b e n - h a u e r, de H a l m o s l e g y e n.

A magyar állam vasut igazgatósága ajánlotta nagyszámu alkalmazottainak a névmagyarosítást s látjuk a lapokból, hogy tömegesen sietnek az óhaj-nak eleget tenni s ma már a sok ezer tisztviselő közül alig van egy párnak idegen hangzású neve.

Városunkban a város, a törvénytiszt, a magán hivatali kar tagjai között még soknak nincs magyar hangzású neve s ez azt mutatja, hogy tetszik a n é m e t e s hangzású neve s ez azt mutatja, hogy az adott vérszemet a s z á s z o k n a k a r r a, h o g y B r a s s ó t K r o n s t a d t n a k, B e s z t e r c z é t B i s z t r i -

cz é n e k n e v e z z é k. U g y a n m i n e k á p o l n á k ö k a m a - g y a r s á g o t, m i n t a h a z a s z i v é b e n, a z a l f ö l d l e g m a - g y a r a b b v á r o s a i b a n é l ő i d e g e n h a n g z á s u n e v ű u r a k, a k i k n e k e r e i b e n t i s z t a m a g y a r v é r c s ö r g e d z e s.

De látjuk, hogy a fővárosban a legmagasabb állásokban levő urak is szívósan ragaszkodnak az idegen hangzású nevékhöz s bár egészen példátlan e helyzet a művelt világon, ellene semmi sem tehető, mert hiszen példát, magas helyről vett példát óh aj-tanak a kisebbek.

Ugy látszik, hogy e tekintetben is pillanatnyi fellelkesülés hatása alatt állunk, mint minden más tekintetben. Egy-egy eszme megragad bennünket, lángolunk érte, de a láng hamar lelohad és — ma-rad minden a régi b e n.

No de lehet, hogy Debreczenben is lesz még érdeklődés a magyar hangzású nevek iránt s az ide-gen nem fog képtelt támaszthatni a főutczákon, hogy Kronstadtban van-e. vagy Galicziában?

Némó.

Fürdői levél.

A máriavölgyi sósfürdő.

Ezen fürdő Szatmármegyének északkelet ré-szén fekszik az ugynevezett Avas-hegység, mely a nagymagyar síkságból minden átmenet nélkül ki-emelkedve, K ö v e s é s M i k e neví kopár csucsaít 1800—1600 m. magasra emeli a tengerszín fölé.

Az Avas-hegység által körülzárt, gyengén hul-lámos fensíkon, 13 község által nyújtott gyönyörű panoráma közt terül el, remek östölgyfaerdőktől szegélyezve a szelid lejtőjű Máriavölgy, melynek ásványvizekbeni gazdagsága talán az egész világon páratlanul áll.

A fürdő jelenleg gr. Vay Gábor cs. és kir. ka-marás tulajdonát képezi.

Alig félholdnyi területen 11 ásványvízforrás fakad. Vannak itt szénsavas, kénes, vasas, lugos, sós, földes és glaubersós-források. Azonkívül kisebb-nagyobb mérvben minden forrás jód-tartalmu. Az ugynevezett parádi és büdössári-források ezenkívül még nagymennyiségű hydrothion-gázt is tartalmaz.

A fürdőről remek kilátás nyílik az Avas or-maira. Levegője enyhe, egyenletes, pormentes hegyi levegő, melyet a környező hegység és erdőség ozon-dussá és üdévé tesz.

A fürdő Szinyérváralja állomástól 14 km., Técső állomástól 24 km. távolságra esik. A Szi-nyérváraljai állomástól naponként rendszeres omnibusz

TÁRCA.

Egy mártyr asszony.

Irta: Csokonai Vitéz Mihály.

Mikor hétfalusi Szabó Bandi a bálterembe lépett, valamennyi ragyogó szempár feléje lövelte lángoló tekintetét s nem maradt egyetlen arc sem, mely láttára ne pirult volna ki.

Az igaz, hogy nem is volt külön gyerek ná-lánál kilencz vármegyében. Remek tartása, fess, sugár termete, holló-fekete, szépen gondörödő fű-tös feje, halvány piros arca, nagy, beszédes két szemei és az az ésbontó, pörge kis fekete bajsz ugyancsak megdobogtatta a bakfis sziveket.

Versenyeztek is ám érte a leányos anyák! És csodák csodája, hogy egyik se halt meg mérgeiben, mikor meghallották, hogy ez a 40,000 holdas világ-szépé egy napon beröpítette az ősi kurtába gyö-nyörű négyes-fogatán a Szamosyék Ilonkáját.

Tárgyalták is a kávésnénik ezt a házasságot hétekig s a legnagyobb mebotránkozással szóltak Bandiról, a miért magához emelt egy szegény pol-gár leányt, kinek az atyja valami kis kopott biva-ralukocska.

De nem csak az irigyletek szólták-szapulták, hanem még a rokonok is firtogatták az arcukat erre a kellemetlen meglepetésre. Csak egyedül a nagybátyja, egy tipikus alakja a régi gentri gárdá-nak — ki neki gyámja volt — vette nyugod-tan a hirt. Flegmatikusan jegyezte meg a boszan-kodó rokonok előtt, hogy ez Bandinak a legújabb hőbortos tette csupán. Mit komolyan venni nem le-het. S biztosította őket, hogy pár hónap mulva ki-ábrándulva észre tér és néhány ezer forint árán megszabadul a kényvelmetlen helyzetből s az lesz, ami volt régen.

Ez a nagy ur tehát — ki a polgári osztályt csak annyiba vette, mint egy jó háts paripát, mely-mig versenyképes, istállója dísznek tart s ha meg-rokkan, oda adja a sintrének — úgy vélekedett, hogy az a Madona arcu, enni való édes kis baba, az ő

unoka öcscsénnk csupán csak egy hőbortos játé-k-szere, melytől könnyű szerrel — lelkiismeret fur-dalás nélkül — meglehet szabadulni, mert csak — polgár leány!

Száz és száz irigy lélek átkától, a felsőbb kö-rök megvetésétől kisérve lépte át férje kastélyának ajtaját Szamosy Ilona.

Nem látva, nem tudva semmit azokról, egy tiszta, szűzies szív forró szerelmével, igény, pompa utáni vágy nélkül, csak férjének élni, őt imádni, a fészket a szerelem tiszta templomává, menyországgá varázsolni volt minden gondolata.

A szerelmi gyönyör, a földöntuli édes, lenyü-gőző, ést, gondolatot elvevő érzés megtompította s nem látta a szegény szülők megfoszta jövőt, mely az általa hitt menyországot Krisztus Golgothájának festé.

És csakugyan úgy is látszott, mintha neki lett volna igaza.

Bandi, a csak nemrég országos lumpnak is-mert, tivornya atyamester, otthon ül, jámbor férjé-vált. Órák hosszat ült neje kis boduarjában, annak lábainál, elmerengve, szerelemittasan, gyönyörrel hallgatva csacska csevegését, melyet néha csak azért szakított meg, hogy forró csókokkal borítsa azt az iczi piczi kis cseresznye ajkakat.

Kévs egy pillanat, röpke egy perc s ő anny-i időnek sem találta az elrepült hat hónapot a bol-dogságban uszva.

Lenyűgözve, fogva tartá őt az a végtelen ked-ves, egyszerűségében imádandó, nem mesterkél-t, nagyuri hölgyek megszokot, szokásait elcsajátító, de a réginék maradt kis polgár leány!

Nem fogadta az férjét az etiquette forma-sá-gaival ha haza tért. Hanem szivrepsve, örömmel, kigyult arccsal, nevető szemekkel, csókra nyújtó ajkkal szaladt az édes, a szeretett karjaiba.

Talán ez az egyszerűség talán ez a kedves naivság volt a varázs, mely a szilaj vérű rosszra hajló férjet, ki fényes, de rideg légkörben nevelke-dett — hozzá láncolta.

A végzetlen boldog, irigylett boldogság napjai-ban elérkezett végre az az édes pillanat is, melyben

a nő megszázaszorozódva szeretettik. — Mert hiszen van e magasabb, fenségesebb, a lelket, a szívet, édes sejtellemmel, boldogsággal eltöltő perc, midőn az imádott hitves, ártatlansága kedves zavarával vallja be pirulva — anyaságát?

Bandi azt gondolta, midőn Ilonka megsugta neki, hogy anyának erzi magát, hogy legalább is a paradicsom küszöbén van.

Ezen időtől megkésztéreződött gyöngédséggel és szeretettel bánt vele, úgy hogy az titkon ezerszer és ezerszer adott halát a teremtés urának anyasá-gáért.

Egy reggel aztán tudomására adták Bandinak, hogy apa lett, még pedig egy édes, aranyos kis fiúcskának a papája!

A hirtelen jött meglepetés végtelen örömmel tölté el és sietett neje betegágyához, hogy azt a kis baba asszonyt, ki neki azt a „k e p z e l t” nagy bol-dogságot szerzé — összecsokolhassa.

Felhevülve, nagy robajjal nyitott a beteg-szobába, de azonnal lecsöndesült, midőn az ottlevő orvos komoly arccsal találkozott. Csöndesen, nesztelen léptekkel ment az ágyhoz, hol végtelen csodál-kozására a rózsás arcu, vépiros ajku, örökké ka-czagó asszonyka helyett — megnyult halvány arc-czal, nagy, fekete karikával körözött szemekkel, lá-zasan pihegve egy halálra váltat talált.

Megmagyarázhatatlan érzés fogta el. Kivetke-zett a becsületet, a jellemes férfiak, az asszonyt igazán hitvesként szeretni és tisztelni tudók formá-jából s bármennyire igyekezett elüzni magától a borzasztó valót — megutálta e perczen azt, kit szeretett, kit rajongásig imádott!

Miért? Mert soha nem is szerette azt a nemes szív fenkölttségével. Kéjszomj, birvágy, adta ajkára a szerelmes szavakat, — rajongta, imáda — mig ölelte, csókolta, mig nevetett, mig játszott vele. S hogy egyszerre a betegség eltüntette a rózsás pirt, a kedvet, a mosolyt — megszűnt a varázs is és nagy-bátyja jóslataként — észre tért. Utáltabbá, szenny-sebb lelkűvé lett az utolsó napszámosnál, kibem ilyenkor a durva szív is nemesen ver.

Tétovázva állt a nyugágy előtt. Küzdött benne a lelkiismeret és az érzékiség. S az utóbbi győze-delmeskedve, egy biztató hang, egy forró csók, egy gyöngö ölelés nélkül, tekintetre sem méltatva az anya lábainál piczi rózsás pólyába göngyölt gyerme-két, ott hagyta a beteg, az élet és halál karjai közt levő hitvest.

És az a gyöngö, a kiállott szenvedésektől meg-tört asszonyka, ki selyem szempilláin keresztül nézte a magával küzdött, úgy érezte, mintha száz és száz éli tört döftek volna szerető szívébe.

Ez volt hát a megjövendőlt golgotához vezető első lépcső!

Hónapokig feküdt súlyos betegen, míg végre sikerült az orvosoknak visszaadni őt az életnek. — Azonban a régi szépség, a pajzán kedv, a rózsapír nem tért vissza többé soha. Sa férj, ki azt gondolta, hogy ismét a régi játékszer lesz, ha felgyógyul, még egy ideig mutatta, játszott a szerelmeskedőt. De mikor látta, hogy reménye a múlté, már csak — el-hanyagolta.

Kezdetben csak esténként, később napokig, aztán hetekig maradt távol s ha hon volt is, röviden sőt néha durván beszélt a szegény, boldogságát vesztett mártyr asszonnyal. És ez mind nem volt elég! Érezve a pokol minden kínját megvetettségé-ben, még hallani kellett azt is az ilyenkor gomba módra termő jóakaróktól, hogy a férj, régi pajtásai körében, vad mulatságban tölti idejét s gyalázatos, posványba sülyedt páriákkal szennyezi a hitvesi becsületet.

Ezek és a könnyek közt töltött hosszú, végte-len hosszú éjszakák testben és lélekben megtörték az a nélkül is gyöngö nőt. Egyetlen, fájó vigasza, boldogtalansága élő szerzője az az ártatlan, csöpp lélek volt. Ki nem tudva semmit, nem ismerve az anya szeméből hulló könnyek okát, édesen kacza-gott neki.

A kínos, mély fájdalom nagy elhatározást szült keblében.

Egy napon karján szerelmök zálogával ment a ferjhez s térdre borulva követelte könnyek közt vissza szerelmét. És a nyomorult, ledér, szerelem

közlekedés tartatik fenn, a mely személyenként 50 krért szállítja a vendéget a fürdőbe. Posta Felső Faluban van, megkeresésekre szívesen szolgál felvilágosítással a vámfalusi tisztartóság up. F.-Halu. Kitartást kívánunk a kezdeményezéshez s nem kételkedünk, hogy ezen fürdők megbecsülhetetlen kincsei csakhamar a hazai határon túl is áldatni fognak az ott enyhülést találta ezrei által.

Karcolatok.

No hiszen szépen vagyunk a nyárral!
Azaz nem is tudjuk, ősz van-e, tavasz-e de nyár semmiesetre sem.

Ugy is fordul az idő sorja, hogy egy nap van tavasz is, ősz is, sőt izzó-piczi nyár is.

Tény, hogy ilyen bolond időjárást még álmodni sem lehet.

Debreczen város e heti történetében az a legnevezetesebb esemény, hogy a város tovább is kezelheti a — szeszkereskedést.

Hát hiszen ez nagyon természetes.
Az ősök is cselekedték ezt és hálátlanság volna megtagadni az — örögeket!

Sok ember emlékezhetik arra, hogy tilos volt Debreczenben engedély nélkül bort mérni.

Azért — mégis mértek.
És mérte, vagy mérte (egyre megy) egy tanácsnok, meg egy — pap.

Még nota is maradt fenn róla:
„Délután istent dicséri,
Délután meg a — bort méri!”

A mostani korcsmárosok mérik ugyan a bort meg a szeszt délután, délelőtt, de istent dicsérni — sokaknak nem jut eszébe még éjszaka sem.

A leány csak leány akár hol születik.
Van vármegye, ahol azt mondják, van gyermekem, de — fiam nincs.

Az orosz császár is éppen ezt mondja, aki a harmadik leányát kereszteltette meg.

— Van gyermekem, van, de mit ér, ha nincs trónörökösöm. Amiből kitűnik, hogy a lány akkor számít, ha — tul van a tizenhat esztendőn.

— Vajjon csinálják-e Hágában az örök békét?
— Nem lehetetlen. A tanácskozókat még — eltemethetik ott!

A kik nyáron is szeretnék, hogy színészet legyen Debreczenben, tanulhatnak az ideai eseményekből is.

Elugrott a zengeráj és elugrott egy fővárosi művész társaság.

Vagy ép ez volna talán a cél, hogy elugrassák a színészeket — még a téli estékről is?
Ezt — könnyű elérni!

Vége a nehéz hónapnak. A diákok kiállották a vizsgát és — pihenhetnek.

No de nem mindenkinek egyformán szuperált a szerencse.

A szekunda úgy dühöngött, mint a kolera.
Ritka gyerek, a ki — elkerülte.
Dehát tesz is az valamit!

hajhászó, ki nem bírta felfogni a házias életben rejlő mennyi kincset, az apaság szent érzetét, nem érzett egy csöppnyi részvétet iránta. Sőt kegyetlenségében annyira ment, hogy gunyosan vágta szemébe, hogy ő már réá nézve nem létező, hasznavehetetlen játékszerré vált és a gyermekét utálja, mint aki megfosztotta őt attól.

Hang nélkül esett össze a szivtelen szavak hallatára a szerencsétlen teremtés s görcsös zokogásba fulladt.

A nagy lelki megpróbáltatás végkép megsemmisítette és ismét ágyba dőlt. Lethargikus álomba merülve feküdt súlyos beteg napokig. És a férj, az a minden tisztességből kivetkezett nyomorult lény ez idő alatt vad orgiát űlt az aljasság mocsorába süllyedve. — S egy éjjel a szesz mámorától öntudat nélkül azt az indítványt tette, hogy menjenek vele lakására, bemutatandó nekik az ő fiát, ki már is versenyt iszik az apjával.

A czimborák vad kacajjal fogadták az indítványt s nem volt egy sem közöttük, kiben a tisztesség érzet fellázzadt volna a durvaság ellen.

Rivalgás és csufondáros utcai inasnóták kurjongatása mellett bandukáltak Bandi lakására.

A nagy beteg ijedten riadt fel a nagy lármára, de egyszerre bályos mosoly ömlött el rajta, szeméit, melybe visszatérni látszott a régi tűz az ajtóra mereszté, mert ismert kedves léptek zaját hallá.

És nem is csalódott. Férje jött, támolygó, bizonytalan léptekkel; nemes vonásai a tivornyától eltörzülva, felpufadva, kivörösödve.

Örömsikolyban tört ki a szegény beteg, mert a romlott világot nem ismerő jó szíve azt gondolta, hogy ha nem is a szeretet, de a részvét hozta férjéet hozzá.

Általános kifejezéssel, gunyos nevetéssel szólította meg őt Bandi: Hát beteg vagy te vén boszorkány? Vagy tettetés az egész? Mi?

Nem! Már nem vagyok beteg édes Bandim. Egész jól érzem magam, mert te itt vagy, susogta a szegény.
Nem azért jöttem én vissza, hogy szerelmi

Hát mit is mond a nóta:

„Egy szekunda nem a világ,
Kinek nincsen — nem is diák!”

No pedig a diák mind — diák!

Felhívás!

egyéves önkéntes jelöltekhez.

Az egyéves önkéntesi iskolának Debreczenben létesítéséhez első és főkéllék az, hogy a cs. és kir. 39-ik gyalogezredhez Debreczenben leendő szolgálatra minél számosabban jelentkezzenek. Felhivatnak tehát azon egyéves önkéntesek, kik Debreczenben óhajtják az 1899/1900-ik évben önkéntesi szolgálatukat eltölteni, hogy ez iránti szándékukat a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városház épület I. ső emelet) saját érdekükben szíveskedjenek személyesen tudtul adni, hol az esetleges utbaigazítások is készséggel megadatnak.

HÍREK.

Julius.

Cseng a harangszó a napsugaras nyári léghen, rezege a házak, a földek, a vetések felett. Ez a július elei harangszó adja meg a jelt a kasza köszörlésre, a mezőgazda nagy számadására, az aratásra.

Nagy pont ez a gazda kalendáriumban.

E körül csoportosítja minden reménységét, ekkor tart utoljára szemlét az aranykalászszal ékes rónaság felett s ez után már rendre hull az Isten áldása, a sárga fejű kövér kalász.

De mintha pár esztendő óta nagyot fordult volna a világ, mintha hidegebb lenne az öreg föld, mintha fukarabban bálnék melegével a kalászerlő nyár?

Hol-vagyunk ma és hol voltunk tavaly ilyenkor az aratástól.

Még mindnyájan emlékszünk a tavalyi istenítéletekre. A gazda már-már kaszáját fente, hogy jött a jég és „oda lett az emberek vetése.”

És ma még pihen a kasza, a gazda már lesi az időjárást, melynek szeszélyei az idén oly sokszor megrabolták már munkás fáradságának gyümölcsetől; lehorgasztott fővel áll a vetések zöld táblája előtt, mert bizony nem sokkal több a tavalyinál az, mit a júniusi nagy esőzések, köd és rozsdá neki meghagytak.

Eddig csak a természet erővel küzdött a gazda és ha magtárába szerencsésen behordta gabonáját, a hydra másik fejével áll szemben: az aralakulással.

Csak az ellenség változott, a küzdelem ugyanaz maradt és a hydra fők bármelyike elég erős ahhoz, hogy földhöz sújtsák a gazdát.

Az első küzdelem közel van a befejezéshez és az egész ország érzi ennek nagy jelentőségét, tudja, hogy az aratás eredménye mily döntő hatású Magyarországon gazdasági viszonyainak erre az esztendőjére.

A gazdasági önállóság felé haladás első feltétele a gazdasági erőteljesség, már pedig Magyar-

ömlengésedet hallgassam, hanem azért, hogy fiamat vihessem a pajtásaimhoz bemutatni.

Nem, nem! Azt nem engedem, kiáltott rémületen a nő.

Hahaha! még mersz ellenem szegülni te csontváz! börgé dühösen Bandi — s az ágyhoz rohanna fölkapta az alvó kisedet, ki álmából fölzarva keserves sirásra fakadt.

Minden erejét megfeszítve ugrott le a nyughelyről a halálra gyötört; s a kölykét féltő oroszán dühével veté magát a meggyülőltre és karmait annak arczába mélyesztette.

A váratlan támadástól féke vesztett mérgesen dobt el magától a gyöngye teremtést a nyomorult s magasra tartva az ártatlan kis lelkét, teljes erővel dobra a vánkosokra.

Egy szivettépi sikolyal, vad kiáltással borult lonka az élettelen gyermekre, majd hirtelen felugorva, vérben forgó szemekkel, tajtékzó ajkkal rohant a részegségében bambán maga elé bámulóra s a gyermeke iránti szeretettől tigrissé váltan megragadta, leteperte a puha szőnyegre és kezeit vas-pántként nyaka köré szorította. Vad kacajjal nézte annak kínos vergődését, míg el nem hallgatott.

Kora reggel a látogatására jött orvos ugy találta őt férje holtestén, csónódesen, mosolygó arccal ülve, karjai közt gyermekével!

A lipótmezei tébolydában a dühös örültek osztályán egy ijesztő csontváz-szerű kiaszott alak van külön zárkában, ki folyton kacag s karjait úgy tartja, mintha gyermeket altatna. Ez a boldogtalan teremtés hétfalusi Szabó Bandiné, a sokat irigyelt, a boldogságáért ezerszer megátkozott szegény mártyr asszony!

ország földmivelő állam, gazdasági életének gerinczét a mezőgazdaság képezi.

Innen az az érdeklődés, melyet az ország minden polgára a mezőgazdasági conjunkturák iránt tanusít, érezi mindenki, hogy „szegény paraszt, szegény ország!”

Özv.
KOMLÓSSY IMRÉNÉ
szül.
THURZÓ RÓZA.

Nagy megilletődéssel, igaz részvétellel értesülünk a szomorú hírről, hogy városunk nagy tekintélyű családjának feje özv. Komlóssy Imréné szül. Thurzó Róza asszony elte 71-dik, bus özvegy-ségének 21-dik évében jobb létre szenderült.

A köztisztelőben élt urnó halálhíre méltó részvételt keltett városunkban, mert hiszen ismerte a nemes szívű, magas műveltségű urnót mindenki nevérol, mert azon kevesek elsője volt ő, kik nemes szívök sugallatára az özvegyek, árvák, szegények és ügyefogyottak sorsán segíteni szeretnek.

Valódi honleány, mint a feleség és anya volt. Sok éveken át volt boldog hitestérsa néhe! Komlóssy Imrénének, ennek a ritka emlékü és áldott derék fífiúnak, ki Debreczen város legujabb fejlődésében a vezérszerepet vitte. Fiai: Dezső, kir. nyug. bíró, Arthur, városi főjegyző, polgármester helyettes, Miklós, kamarai fogalmazó, — voltak az unokáikkal bus özvegy-ségének vigasztaló s a jó anya és nagyanya áldó szeretettel vette őket körül.

Bizonyára szent lesz a föld, a melyben ilyen nemes szív pörlad el, mert abban a szivben szereteten kívül nem volt semmi s lelkeknek tisztaságával örök emléket biztosított magának.

Búsán tekintünk a ravatalra, melyen városunk e kiváló urasszonya fekszik, — szomorúan nézzük elhalványult arczát, — a sir nem adja vissza őt soha, meg kell nyugadni a veszteségen.

A gyászoló család igazolt bánatát enyhítse a közrészvétel.

A megboldogult fáradt teste talájon pihenést szeretett férje mellett, lelke pedig ott a jobb hazában találja fel földi életének gazdag jutalmát. (S.)

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Komlóssy Dezső és neje Szalay Erzsébet s gyermekeik: Eliz, Margit és Dezső; — Komlóssy Arthur és neje Pusztay Róza s gyermekeik: Arthur, Lajos, Imre és Rózsa sika, — és Komlóssy Miklós, az összes rokonság nevében is, mély fájdalomtól áthatott szívvél tudatják, hogy az áldott lelkü jó édes anya, anyós és nagyanya, illetve rokon özv. **komlósi Komlóssy Imréné szül. noszici Thurzó Róza** hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének felvétele után, jun. hó 30-án délelőtt 10 órakor, életének 71-dik, özvegy-ségének 21-ik évében jobblétre szenderült. Kedves halottunk földi maradványai f. hó 2-án délután 5 órakor fognak a Bethlen-utcai 8. sz. háztól a róm. kath. egyház szertartása szerint a Kossuth-utcai ev. ref. temetőben levő családi sírboltban — a boldog feltámadás reményében — nyugalomra helyeztetni. — Lelki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat, július hó 3-án délelőtt 9 órakor fog a helybeli r. kath. templomban az egek Urának bemutatni. — Áldás és béke lengjen drága hamvai felett!

Küldöttség a polgármesternél. A darabos-utcai lakosok kérvényt adtak be a kollegium gazdasági osztályához, a melyben arra kéri a gazdasági tanácsot, hogy a diákszobákat helyeztesse át a kollegium kerestépterébe, mert nekik az ifjúság sok alkalmatlanságot szerez. A héten pedig küldöttséget tisztelegtek Simonffy Imre kir. tan. polgármesternél, mint az ev. ref. egyház gondnokánál, hogy érdekükben sürgősen tegyen lépést s óvja meg nyugalmukat, mert a gazdasági tanácshoz benyújtott kérvényük után bevették az ablakaikat. A polgármester megnyugtatta a darabos-utcaiak küldöttségét s megígérte, hogy lépéseket tesz az érdekükben.

Uj kuriai bíró. A király Naményi József helybeli kir. táblai bírót, a kir. Kuriahoz számfőlötti bírónak nevezte ki.

Uj táblai bíró. Ő felsége, a király, Rottler Béla debreczeni kir. törvényszéki bírót, — a helyi bírói kar egyik legkitűnőbb tagját — a debreczeni kir. ítélőtábla birájává nevezte ki.

A Svetics-intézet júniálisa. A Svetics intézet nőendékei a vizsgálatok sikeres befejezése után a múlt héten tartották meg júniálisukat a Nagyerdőn. Délután a szabadban mulattak a kedves leányok, kik között folyton ott forgott Wolffk a Nándor püspök. Este a pavilonban táncmulatság volt a Magyarok zenéje mellett, mely fesztelenül s kedélyesen egész a reggeli órákig eltartott.

Városi közgyűlés. Viharos közgyűlése volt Debreczen városának. Hamarosan átestek a faucsikai kaszáló átengedésének kérdésén, az ingatlanok megszerzéséből nem határozhattak, mi-

vel a megkívánt számban nem voltak együtt a városatyák, a gyámpéngtár mérlegét pedig elfogadták. Két harcias párt állott szemben egymással. Az egyik azt akarta, hogy a nemes város ne foglalkozzék szeszkereskedéssel, a másik pedig természetesen az ellenkezőjét. A tanács a szeszüzlet fenntartását javasolta, mert 91 ezer forint haszon mutatkozik. Ha azonban a jelen év során a szeszüzlet kellő eredményt nem mutatna fel, maga tesz megszüntető javaslatot. No erre aztán volt szó és beszéd. Morális szempontok, erkölcsi predikációk bangzottak fel s végeredménye a hosszas vitának és az erős harcnak az lett, hogy a tanács javaslatát 57 szóval 39 ellen elfogadták. De elfogadták Kiss Albert indítványát is, hogy a felügyelőbizottság a folyó év három negyedének szeszüzleti eredményéről vizsgálja meg a könyveket s terjeszse azt tanácsi javaslattal még ez évben rendkívüli közgyűlés elé.

— A „Petőfi-dalkör” zászoló alap javára június 17-én rendezett nyári mulatság alkalmából a már eddig közlöttekben kívül a következő fellépítések érkeztek: Dr. Kautz Gyula oszt. bank főkor-mányzója 2 kor. Meczenzéfny Emil vezértitkár 1 kor. Pranner 1 kor. Zuck 1 kor. Miller 1 kor. Elischer Viktor 1 kor. Pumlechner Vilmos 1 kor. Reuter 1 kor. Waldmayer 1 kor. Bécsből. Dr. Fittler Frigyes 5 kor. Klammer Rezső 5 kor. Hiller Ármán 5 kor. Schold Frigyes 5 kor. Budapestről. Harrer János Grác 10 kor. Eckl Győző Budveisz 4 kor. Steskál Ede 4 kor. Husz Rezső Warnersdorf 4 kor. Hilberth Jenő Troppau. Scholz Lajos Lemberg. Wenzely Gusztáv Rzewow. Geringer Gábor Tarnov. Sluk Sándor Kolozsár, Góikitz László M. Sziget. ns. Knapp Dezső N. Szeben. Proske Henrik Bielitz. Pagiartuzzi Ernő Eszék. Knoch Károly Eger, Hód Antal. Jägerdorf. Hapák Károly, Rozen és Rassmann Ede Fiume 2. 2 kor. Rédl Károly Szatmár, Moesz Károly Nagyvárad, Leviczky Gyula Pécs. Smidfeldeni Schmid Róbert Temesvár, Mergenthaller Lajos N. Kanizsa, Köszeghy Lajos Szeged, Hanacek Bohumil Brünn, Dr. Falisevszky Tarnopol, Weisz József Lincz, Jonkowitz Károly Przemysl, Haidenthaler Ferenc Innsbruck, Richter Miksa, Saaz: Jellonshög Károly Triest, Krauss Albert Salzburg, ns. Krentzinger Kajos Klagenfurt, Slanina Ágoston Stanislau, Locker Ferenc Spalato és Kollik Gusztáv Pilsnn 1—1 korona, együtt 96 korona, mely összeg a jelenlegi zászálóalaptóke 834 korona 46 fillérré emelkedett. Fogadják a mélyen tisztelt adományozó urak egyenként és összesen a dalkör nevében nyilvántott hálás köszönetemet. Debreczen 1899. jun. 30. Nagy Ferenc, a „Petőfi-Dalkör” pénztárnoka.

— Szépségverseny Debreczenben. A debreczeni iparos iljuság vigalmi bizottságának támadt az az ötlete, hogy táncvigalmat rendez, a melyet szépségversenyyel köt egybe. Julius 16-án a nagyerdői vígadóban lesz ez a szépségverseny s ráadásul batyu mulatság, tombola és világposta teszi vonzóvá e mulatságot. A szépségversenyben természetesen azok a lányok vesznek részt, a kik megjelenjenek a mulatságon.

— A Debreczeni mentő egyesület felállításának ügyével foglalkozott egyik közelebbi ülésében a városi tanács. Mielőtt azonban érdemleges határozatot hozna, a kidolgozott és általunk már ismertett javaslatot kiadta véleményezésére az egészségügyi bizottságnak, a mely közelebbi ülésén foglalkozik a mentőegyesület felállításának kérdésével.

— Debreczeni gazdák szegedi útja. Megirtuk, hogy a debreczeni gazdasági egyesület csoportos kirándulás rendezését tervezi Szegedre, ahol már közelebb megnyílik a gazdasági kiállítás.

A kirándulás szeptember első felében lesz és még akkor is megtartják, ha husznál nem akad több jelentkező. — Husznál azonban feltétlenül lenni kell, mert a kedvezmények csak így érvényesek.

A szegedi gazdasági kiállítást három-négy napra terjedő tartózkodással, utazási költség és teljes ellátással negyven-ötven forint kiadással tehetik meg az érdeklődők. — Különbön a csoportos kirándulás ügyében programot és részletes tervet tesz közé már közelebb a debreczeni gazdasági egyesület.

— Két öngyilkos jelölt. Két fiatal fekszik a kózkórházban. Az egyik egy csinos leány, Cub Eszter, a másik egy fiatal ember, Gritt Gyula. Mind a ketten szerelmi búbanat miatt kísérelték meg az öngyilkosságot. A szerelmes ifjú már jobban van, de a szerelmes leány annyira rosszul, hogy már reményt sem fűznek életben maradásához.

— Istentisztelet szünetelés. Az ispotályi templomban a mai naptól fogva a javítási munkálatok befejezéséig az istentisztelet a templomban szünetel. — A megnyitás szintén hirlapilag közöltek az egyháztaggokkal.

— A boldogság útján. A legnagyobb örömmel vettük a hírt, hogy Kondor Lajos helybeli kereskedőnk kedves leányát Emm a kisasszonyt, eljegyezte Rubleczky Ignác nagy-károlyi kereskedő. — Az ismerősök és jóbarátok őszinte szerencsekívánata fűződik a szivszövet-séghez.

— Hazafias műkedvelői előadás. Jul. hó 8-án és 9-én érdekes műkedvelői előadás lesz városunkban, melyet több kiváló egyéniség rendez. Előadójak Szigligeti Ede hírneves darabját, a „Liliomfi”-t. Az előadás jövedelme jótékony-czélra fordítatik, amennyiben az ezen uton begyűlendő pénzen szerzi be az ifjuság azon márvány-táblát, melyet a főiskolai imateremben kívánnak a falba illeszteni annak emlékére, hogy ott volt az országgyűlés 1849-ben. Ezen előadást hirdeti az a hosszú nemzeti zászló is, mely a Kossuth-utca elején lobog.

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR
 Kronsteiner Károly, Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)
 Kifűntetve arany éremekkel!

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mézben feloldható, száraz állapotban poralakban 40 különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállítanak és a mi a festékek szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel. Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. (37.) 14—15.

Szobapalló fénymáz házi használatra.

- 0. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték felülmul minden más gyártmányt tartósság, keménység és fény tekintetében.
- 0. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték szárad 6 óra alatt, jótállás mellett.
- 0. Fritze-féle Bernstein olaj-lackfesték kiadóbb minden más gyártmánynál; 1 klg. elegendő 16 méter egyszeri behuzására,

minélfogva használata a legolcsóbb.

Raktár: Debreczenben: Ganofszy Lajos,
 Nagy-Váradon: Berkes Bertalan,
 Szatmáron: Lövinger József uraknál.

1—?

Uj bútorüzlet megnyitás!

A n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy f. é. május hó 1-én Helyben, Piacz-utca 44. sz. alatt (dr. Ujfalussy-ház)

bútorüzletünket

megnyitottuk.

Dús választékban tartunk a legujabb stylum secessio, chippenthail, baroque, ó-német, angol stb. matt és fényezett bútorokban a legdiszesebb valamint legegyszerűbb kivitelben.

S a mig egyrészt meghívjuk a n. é. közönség állandó bútorkiállításunk szives megtekintésére, másrészt esedezünk kegyes támogató-ukér:

kiváló tisztelettel

Lamberger és Társa.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.
 Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az Asbesttalpbélés cipőikkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más, közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat Asbestbéléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonzipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság volt elnöke a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az Asbesttalpbélésű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy, hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én.

tisztelő hiva
 WEKERLE SÁNDOR.

Ne viseljünk ozipót a szab. Asbesttalp nélkül.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem
 bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem
 lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott Asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvaslagnagságu 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr. gyermekeknek fele.

Az Asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. ki r. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküld és csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árengedmény.

Asbestáru gyár bet. társ. VI. Sziv-utca 18. BUDAPEST.

Hajdumegyében egyedüli elárúsító raktár TOLNAY DÁNIEL cipőkereskedése (75.) 7—40. Debreczenben, hová a levélbeli rendelmenyek is intézendők.

Különlegesség:
 Polákok, bolhák, konyhai
 kártevő féreg ellen.
 Moly előtti ellen, a házi állatokban.

Zacherlin

Csodlatra méltó a hatása! Megöl mindenféle rovar

meglepő biztossággal és kiirtja a sok férget biztosan és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma nem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is. Ismertető jele: 1. a lepecsételt üveg; 2. a „Zacherl“ név.

Kapható Debreczenben:

Csanak József, Csicsó Lajos, Czege József, Deutsch Albert, Félegyházi János, Franciscs és Jóna, Fritsch Károly, Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp,	Havas József, Hirsch Miklós, Király János, Klein Bernát, Kohn Testvérek, Kohn Lajos, Kontsek Géza, Kovács Mihály, Kun József,	Leidenfrost Gy., Lusztig Károly, Mayer József, Parti Ferencz, Radeckzy József, Roth Ignác, Riekl József Zelmós, Rosenfeld R., Rosenthal Dániel,	Roth Antal, Rothschneck V. Emil, Rózsa Lajos, Szabó Zsigmond, Szentkirályi Tivadar, Térey József, Tóth Kálmán, Tóth Sándor, Varga Lajos, Váray János.

Berettyó-Ujfaluban: ifj. Weiszberger Ignác, Karaes és Társa.
 Ér-Mihályfalván: Gross Hermann, Lévy Vince, Kulcsár Gyula, Pollák Mórész.
 Hajdu-Böszörményben: Gemeinbeck József.
 Hajdu-Nánáson: Schlahta János.
 Hajdu-Szoboszlón: Körner Béla.
 Tisza-Füreden: Schön Jakab, Weiszman József uraknál.

(52.) 1—10.

Alapított 1782.

Elsőrendű rézgálicz 99% rézgálicz tartalommal.

Legjobb raffia szep hosszu és felér. Jutta fonál szoló kötéshez, olcsóbb mint a raffia.

VERER-féle peronospora permetező gépek darabja 12 frt.

SZÓLÓ MOLY-, virág- és rózsá-permetezők, darabja 3 frt. 20.

Különböző permetező anyagok, mindennemű rovarok, álcázak, hernyók elpusztításához.

Valódi drezdai ojtó és szemző kések, metsző ollók.

Norinbergi tarló-répa mag, muhar és köles.

Dohány-zsinog, kocsikenyőcs a legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZA
 előbb Gaszner Károly
 DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.

Tüdőbetegeknek

biztos segélyt vagy enyhülést ad az általam felfedezett „Maltel“ használata. Köhögés, rekedtség, nehézlégzés, (Asthma) kiütés, tüdő- és légszékély, viszketségek a nyakban stb., már pár napi használat után megszűnnek.

Számtalanok által a legnagyobb sikerrel használattott, amiről a naponta beérkező elismerések fényesen tanuskodnak. Máltol az egy általam készített gyógyszer, mely hatóságilag engedélyezve van és orvosok által igen ajánlatik.

Árak: 3 doboz 4.90 márka, 6 doboz 9.00 márka, 12 doboz 16.00 márka az összeg előzetes beküldése mellett, avagy utánvétellel. (86.) 2—12.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

Ezen híreses házi szer ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bebizonyított alkalmasított készítmény, csiszol, tagazgatásnál és megfázásoknál és az orvosok által bebizonyított is mindig gyakorlatban rendelkezik.

Valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, sem hitos szer, hanem igazi népszerű házi szer, melynek egy háziarsában, sem kellene hiszinyozni.

40 Kr., 70 Kr. és 1 frt. ártékent árban ma minden gyógyszerárban. Készletben van. Forrástár: Török József gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbirtéki utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ redőgy és Richter cégjegyzés nélküli mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. 4. hírsza, ct. és kir. advari szállító, RUDOLSTADT.